

Intocht in Jeruzalem

Periodethema: lijden, sterven en opstanding
Markus 11: 1-11

VOORAF

Het is bijna Pasen. Dat bracht in Jeruzalem altijd weer een geweldige drukte teweeg. Iedere Joodse man moest immers minstens op een van de grote feesten een pelgrimsreis maken naar Jeruzalem. De stad en haar omgeving was dan ook vol met vreemdelingen. Er heerste ook een wat gespannen sfeer. In vele harten laaide de verwachting op. Pasen... Dat herinnerde aan de verlossing uit Egypte. En zuchtte het volk van God nu niet onder het juk van de overheersing van de Romeinse keizer? Zou op Pasen de Messias-koning niet komen om Zijn volk te bevrijden?

De Romeinen waren op hun hoede. De stadhouder zelf kwam in eigen persoon naar Jeruzalem. Er kon eens opstand uitbreken. Zo is ook voor dit paasfeest de verwachting niet minder gespannen.

En Jezus komt. Na de belijdenis van Petrus (Mark. 8: 29) is de Heere Jezus begonnen Zijn discipelen voor te bereiden op Zijn lijden en sterven. Maar ook op Zijn opstanding uit de dood (Mark. 8: 31). Hiervoor vond Hij echter geen begrip bij de mensen, ook niet bij hen, die de Schriften zo goed kenden. Zelfs niet bij Zijn discipelen. Ook zij hoopten dat Hij het was, Die Israël verlossen zou. Maar Hij is het Paaslam. Zo gaat Hij naar Jeruzalem. Zo is Hij op weg naar Jeruzalem (Mark. 10: 32). Hij geeft Zelf het doel aan van deze reis (Mark. 10: 33).

Naast het aangegeven Bijbelgedeelte in het rooster, vindt u de hier beschreven gebeurtenissen ook in Matth. 21: 1-11; Luk. 19: 28-38 en Joh. 12: 12-19.

a. Naar Jeruzalem (Mark. 11: 1-6)

UITLEG VAN DE TEKST

In vers 1 geeft Markus aan dat het doel van de tocht – Jeruzalem – bijna bereikt is. Ze zijn bij Beth-fagé en Bethanië, twee dorpjes op de oostelijke helling van de Olijfberg. De precieze ligging van Beth-fagé is niet bekend. In ieder geval lag het vlak bij Bethanië, bij de splitsing van drie wegen die naar Jeruzalem liepen. Eén recht over de Olijfberg, de andere twee meer over de zuidkant. Aan de andere kant van de Olijfberg kwamen ze weer bij elkaar.

Volgens Johannes 12 heeft de Heere Jezus de nacht doorgebracht in Bethanië. Als ze dan vanuit Bethanië het dichtbij gelegen Beth-fagé naderen, geeft de Heere Jezus aan twee discipelen een opdracht. Direct bij de ingang van het dorp zal men een veulen vinden waarop nog geen mens gereden heeft. Hoewel het gebruikte woord voor 'veulen' ook jong dier of (jong) paard kan betekenen, gaat het hier, zoals uit het vervolg blijkt, wel degelijk over het veulen van een ezel. Een ezel is in het oosten bij uitstek een rijdier. De ezels zoals wij die kennen, zijn niet helemaal te vergelijken met de ezels uit die tijd. Onze ezels worden nogal eens betiteld als koppige dieren en ze worden dikwijls voor dom aangezien. In de Bijbel treffen we echter niet de eigenschappen koppig, kwaadaardig of lui aan. Eigenlijk veel meer de positieve eigenschappen, zoals: het grote uithoudingsvermogen; het weinig eisen stellen aan het voedsel; het stevig op de benen staan, wat gunstig is bij moeilijk begaanbare wegen.

In de tijd van koning Salomo ging men er toe over het paard te gebruiken voor militaire doeleinden. Zo werd het paard meer het teken van oorlogsgeweld en kracht. De ezel daarentegen is zo nog meer het symbool geworden van de vrede en de rust. Zie in dat verband ook de profetie uit Zach. 9: 9.

De discipelen moeten het dier losmaken en meenemen naar hun Meester. Mocht iemand er bezwaar tegen maken, dan moeten ze zeggen dat de Heere het nodig heeft. De twee discipelen vinden alles zoals de Heere Jezus het hun gezegd heeft. Ook krijgen zij op het gezegde van de Meester het dier zonder problemen mee. Volgens sommigen zou dit betekenen dat alles al van te voren was afgesproken. Hierover lezen we echter niets.

Komt hierin niet veel meer aan het licht dat de Heere Jezus de Gebieder is over heel de schepping? Daarom moeten de discipelen niet vragen om de ezel; ze moeten er beslag op leggen. De Heere heeft hem nodig. En Hij heeft toch maar te gebieden. Hij beschikt over alles! Daarom laat dit gedeelte niet zien hoe alles al was voorbereid, maar hoe alles gaat wijken voor de Heere Jezus wanneer Hij wil en gebiedt! Daarbij wijst het jonge dier ook nog eens op een koninklijke vordering. Een koning is geen medegebruiker; hij heeft het eerste gebruiksrecht. Zo ook de Koning der koningen.

TER OVERWEGING

De Heere Jezus nadert Jeruzalem. Hij weet wat dat betekent. Meerdere keren heeft Hij dat gezegd tegen Zijn discipelen. Hij weet ook dat Jeruzalem eigenlijk één grote brandhaard van verzet is tegen de Heere Jezus. Toch verbergt Hij Zich niet. Ook trekt Hij niet met veel geweld ten strijde tegen haar. Hij laat nog één keer duidelijk zien, dat Hij de Koning is. Alleen niet een koning, zoals men zich die voorstelt en wenst. Hij is een Koning Die zachtmoedig is en nederig. Daarom vordert Hij (Zijn Koninklijke macht) een ezelsveulen. Hij stelt Zich daarmee in de lijn van het Woord van God: Zach. 9: 9. Zo kon geen Israëliet erover in twijfel zijn dat hiermee het vreedelijk werd aangekondigd.

De Heere Jezus onderwerpt Zich aan de wil en de weg van God. Dat betekent: Hij gaat Jeruzalem binnen om te lijden en te sterven, Zijn leven te geven voor zondaren. Maar koninklijk zal Hij die weg gaan en overwinnen. Dat is het Evangelie dat ook nu doorverteld mag worden.

b. De intocht in Jeruzalem (Mark. 11: 7-11)

UITLEG VAN DE TEKST

Zodra de twee discipelen met het veulen bij de Heere Jezus komen, gaan zij hun Meester vorstelijk

begeleiden. Ze spreiden namelijk hun mantels (de opper- of overkleden) over het veulen, precies zoals de officieren van Jehu deden, toen ze hem inhuldigden (2 Kon. 9: 13).

Dit afleggen van de mantels was een teken van eer en onderwerping. Ze onderwierpen zich aan de Koning aan Wie ze de eer willen geven. Anderen doen dat door hun mantels uit te spreiden op de weg, zodat het veulen met z'n Bereider daarover kan gaan. Het is als de rode loper voor een staatshoofd. Weer anderen breken 'meien' van de bomen – we zullen moeten denken aan palmtakken, hoewel er ook zijn die denken aan groene stengels van het veld – en leggen die op de weg. De Heere Jezus weert dit alles niet af. Hij heeft intussen plaatsgenomen op het veulen om te gaan naar Jeruzalem. En Jeruzalem zal Hem straks zien als De-gene aan Wie de eer toekomt in Israël.

Zo gaan ze naar de top van de Olijfberg van waaraf Jeruzalem duidelijk zichtbaar is. De schare wordt uitbundig. Ze hadden al gehoord van de opwekking van Lazarus. En als het gerucht de ronde doet dat Hij eraan komt, komen er velen op de been, die met palmtakken de Messias-Koning willen binnen halen.

Volgens de profetie wordt de Messias verwacht, komend van de Olijfberg (Ezech. 11: 23; Zach. 14: 4). Dat grote ogenblik is nu! Eindelijk zal de lege troon van David weer bezet worden. Hij zal nadat Hij de Romeinen verdreven heeft, Koning zijn over het huis van Jakob en Zijn Koningschap zal geen einde hebben. Zo hebben allerlei motieven (ook nationalistische en politieke) aan dit eerbewijs ten grondslag gelegen.

Bij het afdalen krijgt de hulde ook stem. 'die voorgingen'(vers 9), dat zijn degenen die de stad uitgingen op het gerucht van Jezus' komst; en 'die volgden', dat zijn zij die met Jezus richting Jeruzalem gingen; met elkaar roepen ze: 'Hosanna, gezegend is Hij, Die komt in de Naam des Heeren...' Deze woorden herinneren aan Psalm 118: 25-26, een Psalm uit het Hallel (Psalm 113-118), dus eigenlijk uit de paasliturgie.

Oorspronkelijk is 'Hosanna' een bede: 'Och Heere, geef toch heil, red toch.' Maar hier is het een vreugdekreet geworden. Nu is het zover. Hij komt! Het lang verwachte koninkrijk breekt zich baan. Deze woorden worden niet alleen gericht tot de Heere Jezus. Over Hem heen worden ze eigenlijk gericht tot Jeruzalem. De stad van de Koning moet weten dat de Koning eraan komt! Nu kan men de dank- en vreugde-offers gereed gaan maken (Psalm 118: 27). Opmerkelijk is dat in Psalm 118 David niet genoemd wordt. De schare noemt David wel: 'gezegend zij het Koninkrijk van onze vader David...' (vers 10). Daarmee geven ze te kennen dat ze Jezus belijden als de Messias, de Zoon van David. Zo komen ze Jeruzalem binnen. En hoe ontvangt Jeruza-

lem Hem? Mattheüs vermeldt: 'de gehele stad werd beroerd, zeggende: Wie is Deze?' Nu heeft de oorspronkelijke betekenis van het woord 'beroe-ren' te maken met de kracht van een aardbeving of met het uiten van heftige emoties. Hier was het meer een psychische aardbeving, een schok die door de menigte heenging en deed vragen: 'wie is Deze?' Dat houdt zoveel in als: de Messias? En dan op een veulen van een ezelin? Waar zijn de wapens? Waar is het leger? Waarom gaat Hij niet naar de burcht Antonia, waar de Romeinse bezetting lag, om hen te verdrijven?

'Deze is Jezus, de Profeet van Nazareth in Galilea.' In deze woorden klinkt de twijfel al door. En zo kon het Hosanna-geroep in enkele dagen veranderen in: 'kruis Hem!'

Markus vertelt nog dat de Heere Jezus naar de tempel ging. Wordt Hij daar erkend als de Messias-Koning? Nee! Geen erewacht als de Koning komt tot Zijn tempel. De offers van dank, waar Psalm 118: 27 van spreekt, blijven uit bij de komst van Hem Die nadert in de Naam van de Heere. Jeruzalem verwerpt Hem! En 's avonds moet Hij Zelf zorgen voor een onderkomen voor de nacht in Bethanië. De aankomst van de Koning eindigt op deze dag met het lijden van een eenzame terugreis naar Bethanië, die slechts begeleid wordt door de twaalf.

TER OVERWEGING

Het volk is geweldig enthousiast. Ze juichen de Heere Jezus toe. Maar Hij kijkt door de buitenkant heen. Hij weet al dat ze Hem niet erkennen in Zijn eigenlijke bedoelingen. Hij lijkt te voldoen aan hun verwachtingen. Hoewel Hij ook nu al heel duidelijk laat zien dat Hij niet komt met groot en aards geweld. Geen paard, maar een ezel. Geen leger, alleen maar wat volgelingen... Als de Heere Jezus dan ook niet ingaat op de verlangens van de schare, maar de Hem van God gezette weg volgt, slaat het Hosanna al heel snel om in: 'kruis Hem!'

Dat mag ons onszelf wel doen afvragen: om Wie is het mij te doen? Gaat het ons om de Heere Jezus, zoals Hij Zichzelf in Zijn Woord aan ons bekendgemaakt heeft of willen wij een door onszelf uitgedachte Jezus, zodat we onze eigen gang kunnen blijven gaan? Als Hij mij niet geeft wat ik verlang, hoeft het voor mij niet meer.

Opmerkelijk is dat de Heere Jezus gaat naar de tempel. Daar ligt Zijn werkterrein. Hij is niet gekomen om de Romeinen te verdrijven, maar om de tempeldienst te zuiveren. In deze tempeldienst zou toch het hart van het volk moeten liggen in het dienen van de Heere. Zo zouden ze ook oog gehad hebben voor de vervulling van de profetieën in de Heere Jezus.

Ook op dat aspect mogen we de aandacht vestigen in onze vertelling, namelijk dat de Heere Jezus de profetieën vervult in Zijn intocht in Jeruzalem. Daarmee komt opnieuw tot uiting dat Hij inderdaad de Christus der Schriften is. Hij vervult de profetie in de weg van de gehoorzaamheid aan Zijn Vader. Dat is dat Hij de verlossing zal bereiden door Zijn lijden en sterven. Zo mag en moet Hij telkens weer centraal staan in onze vertellingen: 'Jezus Christus en Die gekruisigd'. Zo wil Hij zondaren brengen tot Zijn heerlijkheid.

GELOOFSLEER

De Heere Jezus rijdt als dé Koning Jeruzalem binnen. Maar wat voor Koning is Hij? Vraag 34 van de Heidelbergse Catechismus stelt die vraag: 'waarom noemt gij Hem 'onze Heere?'' 'Niet omdat Hij nu al onze aardse vijanden verjaagt. Maar omdat Hij ons met lichaam en ziel van al onze zonden, niet met goud of met zilver, maar met Zijn dierbaar bloed gekocht en van alle heerschappij des duivels verlost heeft en ons alzo Zich tot een eigendom gemaakt.' Dus een Koning Die Zijn leven geeft! Hij bevrijdt van zonde en van de heerschappij van de duivel. Dan zijn wij het eigendom van Koning Jezus. Dan horen we bij Hem en leven voor Hem.

